

Nõuded põhikooli lõpetaja teadmistele ja oskustele

Põhikooli lõpetaja:

1. Oskab vilunult ja efektiivselt käsitseda arvuti sisendseadmeid, väljundseadmeid ja püsivõrguseadmeid:
 - 1.1. käsitseb vilunult hiirt (s.h. selekteerimine, paremklõps);
 - 1.2. tunneb klaviatuuri (s.h. Shift+, Alt+ ja Ctrl+kombinatsioonid) ja käsitseb seda vilunult;
 - 1.3. lülitab arvuti ja selle välisseadmed (kuvar, printer) korrektselt sisse ja välja;
 - 1.4. kasutab iseseisvalt disketti ja CD-ROMi, seab disketile kirjutuskaitse.

2. Tunneb ja oskab kasutada operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest:
 - 2.1. tunneb akna elemente (ribad, nupud, menüüd, servad) ja manipuleerib nendega;
 - 2.2. kasutab ja korrastab töölauda;
 - 2.3. kasutab tegumiriba programmide käivitamiseks ja samaaegseks tööks mitme programmi või dokumendiga;
 - 2.4. kopeerib tekstilõigu ja pildi ühest dokumendist teise.

3. Oskab kasutada kohtvõrku ja hallata oma dokumendifaile:
 - 3.1. tunneb peamisi failitüüpe (doc, rtf, xls, htm, jpg, wav) ja eristab neid failinime laiendite järgi;
 - 3.2. salvestab faili kõvakettale, võrgukettale ja disketile;
 - 3.3. kopeerib ja teisaldab faili kettalt või kaustast teise, nimetab ümber ja kustutab faili;
 - 3.4. loob uue kausta, järjestab kaustas failid;
 - 3.5. otsib faili kõvakettalt (seejuures vajadusel asendussümbolit * kasutades).

4. Oskab infotehnoloogiast rääkides kasutada korrektselt emakeelset terminoloogiat, kirjeldada lihtsamaid tark- ja riistvaraga seotud probleeme:
 - 4.1. tõlgib eesti keelde enimkasutatavad menüükorraldused ja veateated;
 - 4.2. mõistab etteantud arvutialase ajaleheartikli sisu ja oskab sellest oma sõnadega olulisima välja tuua;
 - 4.3. võrdleb ajalehereklaamide põhjal kahe arvuti võimsust (mälu, protsessor, kettamaht jms.);
 - 4.4. sõnastab arvutirikke puhul probleemi kirjelduse ja abipalve IT-tugiisikule.

5. Käitub infotehnoloogiat kasutades eetiliselt ja korrektselt, on teadlik infotehnoloogia väärkasutuse tagajärgedest:
 - 5.1. tunneb isikuandmete kaitse põhinõudeid ja järgib neid;
 - 5.2. on teadlik autoriõiguste kaitse tingimustest ja järgib neid (näiteks teiste loodud tekste, pilte jms. oma töös kasutades küsib vajadusel autori nõusolekut ja viitab korrektselt allikatele);
 - 5.3. teeb vahet legaalsel ja ebaseaduslikul tarkvarakasutusel, hoidub tarkvarapiraatlusest;
 - 5.4. tunneb netiketti ja järgib seda võrgusuhtluses;
 - 5.5. tunneb üldjoontes arvutiviiruste olemust ja levimisviise;

- 5.6. on teadlik sanktsioonidest ja tagajärgedest, mis võivad järgneda ülalkirjeldatud normide ja reeglite rikkumisele.
6. Käsitseb riist- ja tarkvara vastutustundlikult ja säästvalt:
 - 6.1. säilitab ja käsitseb turvaliselt disketti ja CD-ROMi;
 - 6.2. püüab arvuti juures vältida kõike, mis võib kahjustada arvutit (staatiline elekter, voolukõikumised, magnetväli, põrutused, vedelikud, tolm);
 - 6.3. on teadlik arvutiklassi kodukorrast ja käitub vastavalt sellele;
 - 6.4. teadvustab arvutiga seotud ohte oma tervisele (rühi-, liigeste- ja nägemisprobleemid);
 - 6.5. püüab võimaluse korral järgida ergonoomika nõudeid töös arvutiga.
7. Oskab kirjeldada infotehnoloogia rolli ühiskonnas ja selle tähtsust kutsevaliku seisukohalt:
 - 7.1. kirjeldab infotehnoloogia rolli kaasaegses ühiskonnas, tehnoloogia positiivset negatiivset mõju ühiskonna arengule;
 - 7.2. on teadlik infotehnoloogiaga seotud erialadest ja nende õppimisvõimalustest Eestis;
 - 7.3. on teadlik Arvutikasutaja Oskustunnistuse süsteemi sisust ja põhimõtetest ning AO seotusest erinevate kutsestandarditega.
8. Kavandab, loob ja esitab infotehnoloogia abil nii iseseisvalt kui ka koostöös kaasõpilastega esteetiliselt vormistatud sisukaid tekste, multimeedia esitlusi, kuulutusi jms:
 - 8.1. kujundab korrekselt tekstidokumendi (s.h. loetelud, veerud, äärised, päise, jaluse);
 - 8.2. lisab tekstidokumendi leheküljenumbreid, tabeli ja pildi; muudab teksti värve, fonte ja tausta;
 - 8.3. otsib, asendab, kopeerib ja kustutab tekstilõike;
 - 8.4. kasutab pealkirjade kujundamisel erinevaid laade, koostab tekstidokumendi sisukorra;
 - 8.5. trükitab tekstidokumendi printeri abil (seejuures kasutab väljatrüki eelvaadet);
 - 8.6. kujundab esitlustarkvara abil atraktiivse ja sisuka multimeedia-presentatsiooni, esitab selle.
9. Kasutab infotehnoloogiat efektiivselt informatsiooni hankimiseks ja õppimisega seotud eesmärkidel suhtlemiseks, valib antud ülesande/probleemi lahendamiseks sobiva vahendi:
 - 9.1. saadab ja võtab vastu teateid e-posti teel (s.h. koos manustega);
 - 9.2. osaleb postiloendi (listi) või veebipõhise foorumi vahendusel toimivas arutelus;
 - 9.3. leiab Internetist otsingumootori või kataloogi abil vajaliku info;
 - 9.4. valib info otsimiseks, esitamiseks ja edastamiseks sobiva programmi vm. abivahendi.
10. Mõistab Internetist leitud info kriitilise hindamise vajalikkust:
 - 10.1. on teadlik sellest, et Internetist leitud info ei pruugi olla usaldusväärne;
 - 10.2. hindab Internetist leitud info sobivust ja objektiivsust;

10.3. leiab sama teema kohta infot erinevatest vaatenurkadest.

11. Oskab infotehnoloogia abil teha lihtsamat statistilist analüüsi:

- 11.1. koostab kogutud/etteantud andmestiku põhjal andmetabeli ning kujundab selle veerge, ridu ja lahtreid (toonimine, kõrgused, laiused, vormingud: tekst, arv, raha, komakohtadega);
- 11.2. järjestab objektid andmetabelis vastavalt ühele tunnusele;
- 11.3. summeerib veerus olevad arvandmed ja leiab nende keskväärtuse;
- 11.4. koostab andmestiku põhjal sagedustabeli ja vastavalt vajadusele kas tulp-, sektor- või joondiagrammi.